

Strategija replikacije i razvojni plan projekta

Replication strategy, toolkit and project development plan

Akcija E3

ACTION E3

Uz finansijsku potporu LIFE programa Europske unije.

With the contribution of the LIFE Programme of the European Union.

Strategija replikacije (MRS strategy)

Summary in English

MRS strategy is our attempt to propose the key activities for replication and scaling-up aimed at building and refining the project at both national and regional levels in Slovenia and other member states. Activities included in this document are providing the mechanism for replicating positive outcomes, learning from project successes and setbacks and mainstreaming key lessons. Our plan is to extend the results of the project abroad - to other EU Member States or to other fields of environmental protection. In order to increase the impact of our efforts, reach wider audiences and eliminate perceived shortcomings that we have not been able to fully address within the EcoLex Life project, we have gathered our experience and lessons learned in this document. It represents the basis for upgrading EcoLex services or the basis for developing new ones within projects with similar content.

MRS strategy include:

- I. Lessons learned 1 – content view (includes 7 points detailing our insights and shortcomings that could be addressed more specifically; recommended action plans for replication and scaling-up);
- II. Lessons learned 2 – technical view (includes 5 points covering advice and guidance to assist in the implementation of actions described in part »Lessons learned 1«);
- III. Replicability and transferability of EcoLex online tools (a description of the possibilities for upgrading or reusing the methodology and other aspects of EcoLex online tools);
- IV. Project stakeholders (describes plans and possibilities for complementarity with existing market players and/or other solutions/projects (bundling)).

Uvod

Glavna ekološka prednost EcoLexa uglavnom je zbog smanjenja okolišnih rizika gospodarskih subjekata koji, zahvaljujući uslugama EcoLex sustava, smanjuju potencijalnu štetu za okoliš.

EcoLex portal koriste i brojni zaposlenici državnih tijela iz područja zaštite okoliša, a njegovu korisnu vrijednost prepoznali su sektor osiguranja ili osiguratelji, koji pomoću alata za procjenu rizika za okoliš ili vodiča za okoliš mogu pripremiti procjenu rizika / izloženosti svojih kupaca mogu prilagoditi svoju ponudu za osiguranje ekološke odgovornosti.

Sve usluge EcoLex primarno se bave potrebama zaštite okoliša i gospodarskim subjektima kao dijelom njihovih potreba za učinkovitim upravljanjem rizicima od nanošenja štete u okolišu i izbjegavanjem troškova sanacijskih radnji. To znači, da iako izravno ne zadovoljavaju potrebe potrošača, nesumnjivo su neizravni. Naime kroz gospodarske subjekte, kojima se obraćaju utječu na njihov izbor postupaka, materijala i preventivnih mjera, koji svi utječu na zadovoljavanje potreba potrošača za zdravim životnim okruženjem izbor između više i manje čistih i ekološki prihvatljivih proizvoda i usluga, a time i udovoljiti njihovim potrebama, da osjete vlastiti utjecaj na konkurentnost ekološki prihvatljivih proizvoda i usluga i da smanje utjecaj na okoliš.

S bazama podataka o zaštiti okoliša, Vodičem za okoliš, EcoClipping-om i Alatom za procjenu rizika za okoliš, zakonodavstvo o okolišu u Sloveniji postalo je transparentnije, što također značajno pridonosi svijesti gospodarskih subjekata, nevladinih organizacija i državnih službenika o zahtjevima zakonodavstva u području zaštite okoliša i pravila o odgovornosti za okoliš. Poboljšano je razumijevanje prava i obveza korisnika, kao i njihovih zakonskih zahtjeva. Vjerujemo da je dostupnost EcoLex alata i EcoLex radionica o ekološkoj odgovornosti smanjila rizik, da EcoLex korisnici ne nanose štetu okolišu, jer su stekli dubinsko znanje o veličini posljedica štete na okolišu i mogućnosti preventivnih mjera.

Sve gore navedeno neizravno utječe na čistije okruženje, veći kvalitet života, radna mjesta u zelenim tehnologijama i uslugama i sigurnost potrošača.

Predmetnom strategijom želimo proširiti rezultate projekta u inozemstvo - na druge države članice EU ili na druga područja zaštite okoliša. Da bismo povećali učinak naših napora i dosegli širu publiku i uklonili uočene slabosti koje nismo uspjeli u potpunosti riješiti u programu EcoLex Life, željeli bismo s ovim dokumentom podijeliti svoje iskustvo i naučene lekcije koje bi mogle biti osnova za nadogradnju EcoLex usluga ili osnova za razvoj novih u projektima sličnog sadržaja.

I. Naučene lekcije i stečena izustva koje bi se mogle koristiti za oblikovanje novih projekata - Pregled sadržaja (Naučene lekcije 1)

1. Na inicijativu Ministarstva okoliša i prostornog planiranja u siječnju 2019 organizirali smo trodnevnu specijaliziranu radionicu o sistemu odgovornosti za okoliš, namijenjenu prvenstveno zaposlenicima državnih tijela i institucija iz područja zaštite okoliša. Radionicu su vodili strani stručnjaci, ekotoksikolog dr. Joshua Lipton i Jennifer Peers, viši stručna suradnica i znanstvenica u ABT Associates. Zahtjevi Instituta za odgovornost za okoliš ispunjeni su, između ostalog, sudjelovanjem u radnim skupinama, kojima su predavači dali praktične primjere. Sudionici su istaknuli važnost i korisnost suradnje različitih profila ili predstavnika različitih državnih tijela i institucija koji imaju ključnu ulogu u postupcima procjene i sanacije štete na okolišu. Kao organizatori dobili smo dosta zahtjeva za organiziranje sličnih radionica, primjerice, ažuriranje znanja i rješavanje izmišljenih slučajeva svake godine, s ciljem pripreme potencijalne potrebe za brzim i učinkovitim reagiranjem na neočekivane ekološke katastrofe.

Predstavnici Agencije za okoliš Republike Slovenije posebno su istaknuli da nemaju dovoljno iskustva u korištenju metoda za odabir odgovarajućih i učinkovitih mjera sanacije i kompenzacijske sanacije (različite vrste analiza ekvivalentnosti). Dodatno stručno usavršavanje i godišnje obnavljanje znanja olakšali bi osobama koje se bave ekološkom štetom na radu, a prije svega, manje njihovih odluka ukinuo bi upravni sud. Potonje bi također stvorilo veću pravnu sigurnost i predvidivost odluka agencije, što bi također imalo učinkovitiji preventivni učinak na ponašanje profesionalnih subjekata.

2. Tijekom cijelog projekta prepoznali smo i potrebu za posrednim, neovisnim i nepristranim člankom (entitetom) koji bi osigurao redovitu i dubinsku komunikaciju između ključnih dionika (između nadležnih državnih tijela za zaštitu okoliša i nevladinih udruga u zaštiti okoliša). Kroz projektne aktivnosti uspostavilo se na primjer suradnja Pravno-informacijskog centra nevladinih organizacija i Agencije za zaštitu okoliša Republike Slovenije, što bi se i dalje trebalo njegovati i produbljivati.

Uočili smo i lošu suradnju između različitih državnih tijela (npr. Predstavnik Agencije za okoliš Republike Slovenije i predstavnika Inspektorata za okoliš i prostorno planiranje). Vjerujemo da bi se trebali organizirati redovni sastanci / seminari koji bi okupljali sva tijela koja su uključena u intervencijski postupak u slučaju ekološke katastrofe. Takvi bi sastanci mogli jasno razgraničiti odgovornosti i zadatke i obučiti njihovu spremnost rješavanjem fiktivnih slučajeva. To bi osiguralo bržu i učinkovitiju suradnju nadležnih tijela, a time i manji opseg posljedica budućih ekoloških katastrofa.

3. Projektom aktivnostima utvrdili smo nedostatke zakonodavstva u području zaštite okoliša, posebno Zakona o zaštiti okoliša (ZVO-1). Stoga smo Ministarstvu okoliša i prostornog planiranja dostavili i brojne i vrlo konkretne prijedloge skica Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša, u okviru Poglavlja V.a ZVO-1 (Odgovornost za sprečavanje ili sanacija štete na okolišu). Zbog ograničenog opsega svake izmjene zakona, Ministarstvo nije uspjelo da izmjenama i dopunama u poglavlju V.a ZVO-1 uključi posljednji amandman, zbog čega su svi naši prijedlozi nerealizirani.

Ubuduće bi se već navedeni nedostaci zakona trebali predstaviti i široj javnosti, drugim zainteresiranim skupinama i, uz pomoć veće medijske pozornosti, utjecati na brže otklanjanje nedostataka i ostvarenje poboljšanja od strane ministarstva i drugih nadležnih državnih tijela.*1

4. Kako se drugi propisi o zaštiti okoliša i zaštite okoliša i sustavno reguliranje ovih područja ne mogu izbjeći u obradi štete na okolišu i odgovarajućim preventivnim mjerama, naišli smo na niz problema i problema koji nisu izravno povezani s projektom EcoLex Life. s pravilima odgovornosti za okoliš. U podizanju svijesti i razvoju EcoLex alata morali smo povezati pravila sustava zaštite okoliša s drugim sektorskim propisima i objasniti vezu između zahtjeva zakonodavstva u području zaštite okoliša i upravljanja rizicima štete na okolišu. Kao rezultat naših opažanja (u području ekološke odgovornosti i šire), dokument "Popis utvrđenih slabosti slovenskog zakonodavstva, koji se odnose na odgovornost za sprečavanje ili sanaciju štete na okolišu" (vidi Prilog 1. ove strategije), u kojem smo saželi sve utvrđene nedostatke i predstavili moguća rješenja (sadrži čak 46 detaljnih točaka). Sadržaj dokumenta predstavili smo predstavnicima Agencije za okoliš Republike Slovenije, a poslali smo ga i Ministarstvu okoliša i prostornog planiranja, koje će mu moći koristiti za izradu izmjena postojećih propisa i pripremu novih. Materijal bi se mogao dalje razraditi i dopuniti konkretnim dokazima, primjerima. U budućnosti, međutim, svi konkretni nedostaci trebali bi se predstaviti široj javnosti, drugim zainteresiranim skupinama i, uz pomoć veće medijske pozornosti, utjecati na brže otklanjanje nedostataka i ostvarenje poboljšanja od strane ministarstva i drugih nadležnih državnih tijela. Dokument sadrži brojne lekcije kojima bi se moglo konkretnije pozabaviti u kontekstu novih projekata, jer su to uglavnom složene i ustaljene prakse, za koje je potrebna dubinska analiza i posebna pažnja.

5. Korisnost alata za zaštitu okoliša EcoLex također je prepoznala sektor osiguranja. Predstavnici osiguravajućih društava vide to kao osnovu za pripremu vlastitog proizvoda za osiguranje od odgovornosti za zaštitu okoliša (tj. Odgovornost za plaćanje troškova preventivnih ili sanacijskih mjera u slučaju štete u okolišu). U tom bi kontekstu vodič okoliša mogao biti posebno koristan u utvrđivanju razine rizika / izloženosti pojedinog poduzeća ili kao pomoć u određivanju iznosa premije i osiguranja. Promicanje financijskih jamstava za štetu na okolišu smanjilo bi mogućnost bankrota ili drugog postupka nesolventnosti pokrenut zbog visokih troškova korektivnih mjera za vraćanje okoliša u prvobitno stanje nakon nastanka štete na okolišu. To bi također olakšalo državu koja u protivnom snosi troškove sanacijskih mjera u slučaju bankrota odgovornog onečišćivača.

6. Učinkovitiji sustav odgovornosti za okoliš bio bi uspostaviti jedinstveni međunarodni registar svih slučajeva štete na okolišu i neposrednih rizika takve štete.

1. Izmjene i dopune ZVO-1 uvrštene su u dokument "Popis utvrđenih nedostataka u slovenskom zakonodavstvu koji se odnose na odgovornost za sprečavanje ili sanaciju štete na okolišu", što je Aneks 1 ove strategije.

Mi to predlažemo podaci o prijavama koje su zaprimila nacionalna tijela odgovorna za postupanje sa štetnim okolišem, kao i podaci o postupcima koji su već dovršeni i redovito se ažuriraju. Bilo bi korisno objaviti i procijenjene i stvarne troškove sanacijskih mjera u pojedinim slučajevima, tako da i drugi potencijalni onečišćivači mogu razumjeti sustav odgovornosti za okoliš i njihove potencijalne rizike (uključujući i financijske). S svim podacima treba upravljati na način koji omogućuje njihovu usporedbu i statističku obradu. Javno objavljeni podaci i registar slučajeva štete na okoliš povećali bi povjerenje u rad nadležnih tijela i potaknuli profesionalne subjekte na opreznije i preventivnije postupke. Registar bi također mogao osigurati jednostavnu razmjenu znanja između nadležnih državnih tijela, te bi promovirao ujednačeno postupanje i objedinio interpretaciju spornih odredbi Direktive o okolišnoj odgovornosti. Sve gore navedeno također bi poboljšalo provedbu Direktive o odgovornosti za okoliš u državama članicama EU-a i stanju okoliša.

7. U većini slučajeva štete za okoliš teško je odrediti referentno (izvorno) stanje jer ne postoji sveobuhvatna baza podataka o stanju određenih dijelova okoliša (vode, tla, zaštićenih vrsta, njihovih habitata i habitatnih tipova) i njihovim funkcijama. Bilo bi smisljeno pripremiti javno dostupan dokument / kartu ili informacijski sustav s podacima iz popisa prirodnih resursa, nacionalnog praćenja okoliša itd., uključujući popise referentnih statusa (na primjer iz izvješća o utjecaju na okoliš, odobrenja za okoliš, okolišnih dozvola i osnovnih dozvola IED izvještaji). Posebno je važno pružiti informacije o standardima kakvoće tla, jer su oni vrlo pogrešni.

II. Naučene lekcije i iskustvo pomoći na kojih se mogu projektirati novi projekti - provedba / tehnički pregled (Naučene lekcije 2)

1. Korisni alati i web stranice

Na raspolaganju su različiti alati za obavljanje različitih aktivnosti. Odabrali smo neke alate i web stranice koje smo koristili tijekom projekta koji su se pokazali korisnima:

- Promatrač web stranica - alat za praćenje promjena na odabranim web mjestima;
- Canva - internetski alat za grafički dizajn koji se koristi za pripremu materijala (digitalni i ispis);
- Powtoon - internetska platforma za proizvodnju kratkih videa koji se mogu koristiti u marketinške svrhe i radi podizanja svijesti;
- Wordpress - otvoreni je sustav za upravljanje sadržajem koji smo koristili za izradu web stranice projekta;
- Microsoftovi alati: Excel, Word, PPT, Outlook; korisno za pripremu raznih sadržaja, izvješća, proračunskih tablica i razmjenu informacija;
- Atlas okoliša: slovenski internetski servis u sklopu kojeg Agencija za zaštitu okoliša Republike Slovenije pruža pristup prostornom sadržaju najširem krugu korisnika. Rješenje se temelji na korištenju mrežnih geoinformacijskih tehnologija. Poduzeća, nevladine organizacije i pojedinci mogu steći uvid u različite prostorne slojeve od poplavnih područja, područja NATURA2000, vodenih resursa, zemljotresa itd .;
- Unsplash <https://unsplash.com> Web stranica za besplatne fotografije;

navedeno, porezni obveznik može zatražiti pravo na odbitak PDV-a od troškova povezanih s oporezivom djelatnošću s koje se obračunava PDV. Objašnjenje smo pružili i nadzorniku i slovenačkoj LIFE Nacionalnoj kontakt-točki pri Ministarstvu okoliša i prostornog planiranja Republike Slovenije.

3. Sastanci dionika, identifikacija ciljne skupine i mediji

Sastanci s različitim interesnim skupinama korisno su sredstvo za dobivanje informacija o opsegu pojedinih problema, prepreka i utvrđivanje ključnih žarišta, daljnje napore i uspostavljanje dodatnih kontakata. Na temelju stečenog iskustva, svaki sastanak pruža nove informacije koje zahtijevaju dodatna istraživanja kako bi se pronašla srž problema i moguća rješenja. Za izvođače projekata LIFE važno je, da se usredotoče na svoj vlastiti predmet i bez obzira na interese svake skupine, usredotoče se na ciljeve projekta.

Pripremili smo i popis ciljnih skupina i kontakata subjekata koji djeluju u okviru različitih aktivnosti zaštite okoliša u Sloveniji, kao i medijsku stranicu koja se može koristiti za distribuciju pozivnica na događaje i medijska izvješća (vidi Prilog 2 ove strategije).

4. LIFE Umrežavanje i web stranica

Suradnja s drugim projektima LIFE donosi mnoge prednosti. Na <http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm> možete pronaći pojedinačne projekte koji se bave sličnom temom, radite u istim zemljama, na istom polju ili na drugi način vidite potencijal za spajanje ili dijeljenje informacija. Postoji mnogo stručnjaka u projektih timovima LIFE koji često rade s relevantnim nacionalnim organizacijama, koje rade u određenom području i mogu vam pomoći u pronalaženju, identifikaciji i povezivanju s relevantnim kontaktima za dobivanje informacija, profesionalnih predavača (domaćih i stranih) ili ističući već utvrđene probleme u određenom području.

Uz dijeljenje stručnosti pojedinačnih dobavljača projekata, prednost umrežavanja je i administrativno znanje institucija koje imaju već završene LIFE projekte. Prema našem iskustvu, tvrtke i institucije spremne su podijeliti svoje iskustvo o raznim administrativnim aspektima. Drugi važan izvor informacija su nacionalni projekti za izgradnju kapaciteta, tj. izgradnja kapaciteta, organiziranje različitih radionica o procesu prijave projekata i podrška administrativnim informacijama. Umrežavanje s drugim projektima LIFE omogućuje vam i širenje informacija o vlastitom projektu preko njihovih kanala, što povećava vidljivost i doseg projekta.

Također je vrlo korisna web stranica

https://ec.europa.eu/environment/archives/life/toolkit/pmtools/life2014_2020/index.htm, koji prikuplja informacije i uzorke ugovora, izvještaja i drugih dokumenata koji se traže od svakog nositelja projekta.

5. Ostale korisne informacije

Prilikom podnošenja prijave za LIFE projekt potrebno je pregledati trenutačne opise kategorija troškova. Zbog toga predlažemo, da se redovito obratite EASME-u i riješite neriješene dileme prije nego što predate prijavu. Dobro razumijevanje kategorija troškova i raspoređivanje pojedinih troškova u ispravnu kategoriju omogućuje bolje planiranje i jednostavniju provedbu projekta. Pri određivanju KPI-a važno je uzeti u obzir lokaciju projekta (zemlju u kojoj se provodi), jezik i stanovništvo.

Svaki je projekt opremljen monitorom koji treba redovito izvještavati o napretku i statusu projekta. Međutim važno je zapamtiti, da je monitor osoba za kontakt i za pitanja koja nastaju tijekom provedbe projektnih aktivnosti, što može biti u veliko pomoć uz rješavanje dilema.

U Ljubljani (Slovenija) u Europski kući, informativni centar Europske unije, nudi najam besplatnih konferencijskih sala za sve projekte koji organiziraju besplatne aktivnosti na temu EU. Postoje konferencijska sala za 130 ljudi, koja se može podijeliti u dvije manje dvorane i sala za sastanke za 12 osoba. Prostori se mogu unaprijed pregledati i rezervirati uz pomoć elektroničkog obrasca, koji definira kako je tema povezana s EU-om i kojoj ciljnoj publici se obraćate. Period najma je od 9 do 18 sati. Više informacija na https://ec.europa.eu/slovenia/content/informacijsko-sredisce_sl.

Kako bi se provele aktivnosti koje zahtijevaju promjenu zakonodavstva ili organizacijskog uređenja na nacionalnoj razini predlaže se, da nacionalna tijela odgovorna za provedbu predloženih promjena međusobno surađuju već u fazi prijave. S obzirom, da za to ponekad ne postoji interes ili osoblje, mislimo, da bi imalo smisla u odjeljak Projektno izvještavanje dodati odjeljak "Otkriveni problemi" u uredbi države. To bi EASME-u i Europskoj komisiji omogućilo uvid u regulaciju pojedinih područja u državama članicama i na temelju toga bi mogle zatražiti dodatne informacije od nacionalnih kontaktnih točaka. Često drugorazinski tretman ekoloških pitanja na nacionalnoj razini, potencijalni pritisak EU-a sigurno može imati veći utjecaj od predstavljanja nalaza nacionalnim tijelima privatnih tvrtki ili institucija koje upravljaju projektom LIFE.

III. Potencijalna razvojna snaga postojećih alata EcoLex na nacionalnoj i međunarodnoj razini

U sklopu projekta EcoLex Life razvili smo četiri online EcoLex alata:

1. EcoClipping

Jednostavno praćenje zakonodavnih i ostalih okolišnih vijesti koje korisnici svakodnevno dobivaju u svom elektroničkom poštanskom sandučiću u obliku elektroničke poruke.

2. Kodeks - zakonodavstvo

Najopsežnija baza ekoloških propisa. Uz ažurirana pravila (nacionalna i europska), korisnicima su na raspolaganju dodatne informacije i sudska praksa u vezi s svakom uredbom.

3. Vodič za zakonodavstvo o okolišu

Pomoći u identificiranju, razumijevanju i ispunjavanju ključnih zahtjeva okolišnih propisa.

4. Alat za procjenu rizika za okoliš

Pomoć u prepoznavanju rizika od štete na okolišu i potencijalnih dodatnih troškova sanacijskih radnji u Institutu za odgovornost za okoliš.

Sva četiri alata prilagođena su slovenskom teritoriju i temelje se na slovenskom zakonodavstvu o okolišu. Njihova glavna svrha je korisnicima olakšati pristup čistim pravilima zaštite okoliša (Codex - zakonodavstvo), olakšati im praćenje vijesti o okolišu i ažuriranja i izmjene zakonodavstva o okolišu (EcoClipping), poboljšati njihovo razumijevanje ključnih zakonskih propisa o okolišu (Vodič za zaštitu

okoliša) i omogućiti im da učinkovito identificiraju i upravljanje rizikom za okoliš (Alat za procjenu rizika od okoliša).

Informacije i tekstovi akata dostupnih na portalu EcoLex korisnici mogu bezuvjetno vjerovati, jer ih u pozadini stalno kontrolira visokotehnoški sustav upravljanja dokumentima i naši pravni stručnjaci. Naime naš jedinstveni interni softver automatski otkriva i obavještava naše pravne stručnjake o promjenama zakona, ne samo o propisu na koji se izmjena odnosi, već i o svakom članku ili stavku koji je potrebno ažurirati. Na ovaj je način moguće učinkovito pratiti veliki broj promjena u slovenskom zakonodavstvu, jer softver predstavlja uštedu vremena i jamstvo, da će svaka promjena biti otkrivena i uzeta u obzir. Slično tome EcoClipping je usluga koja kombinira zbirku vijesti i ažuriranja o okolišu.

U okviru projekta razvijeno je i cjelovito softversko rješenje za oboje interaktivnih aplikacija - vodič za okoliš i alat za procjenu rizika za okoliš.

Kako sva četiri alata imaju izuzetno visoku dodanu vrijednost u nastavku se opisuju različite mogućnosti repliciranja ili nadogradnje, bilo u Sloveniji, bilo u inozemstvu. Metodologija sva četiri alata dostupna je za prijenos stranim i domaćim dionicima.

Opcije replikacije i nadogradnje:

1. Cijeli koncept EcoLex-a može se primijeniti i prilagoditi drugim pravnim domenama ili stranim pravnim sustavima. Uz manje promjene sustav se također može prilagoditi tako, da bude zanimljiv i koristan za svakog potrošača kao pojedinca.
2. EcoClipping se može lako prilagoditi europskom prostoru i obratiti se široj europskoj publici uključivanjem pravila Europske unije na engleski jezik i novostima iz inozemstva. To bi zainteresirane strane obavijestilo o razvoju i promjenama u europskom zakonodavstvu i stanju okoliša u državama članicama.
3. EcoLex metodologija, koja predviđa sustav konsolidirane verzije propisa, također se može koristiti za stvaranje konsolidiranih verzija europskih pravila i propisa drugog nacionalnog zakonodavstva.
4. Određeni segmenti EcoLex Life sustava mogu se prenijeti i u inozemstvo samo prijevodom (npr. Webinar, detaljniji opis sadržaja Direktive o okolišnoj odgovornosti, zbirka pitanja i odgovori na Direktivu o odgovornosti za okoliš, popis svih odredba na koje se odnosi Direktiva o odgovornosti za okoliš itd.).

IV. Suradnja sa dionicima na projektu

1. Centar za pravne informacije NVO - PIC

Misija Vijeća za provedbu mira je pomoć pojedincima i ranjivim skupinama u zaštiti njihovih temeljnih prava i jačanje utjecaja nevladinih organizacija na zaštitu okoliša i uređenje okoliša pravnom pomoći, zagovaranjem i pravnom analizom. Svoje aktivnosti provodi putem domaćih i međunarodnih projekata, koji uključuju analize domaćeg zakonodavstva i komparativne analize radi poticanja promjena ili provođenja novog zakonodavstva. Također nudi obrazovanje i savjetovanje pogođenim ciljnim skupinama i njihovim organizacijama na polju ljudskih prava i sloboda i zaštite okoliša u skladu s projektima koje provodi.

Znanje i iskustvo projekta EcoLex Life (uključujući dokument „Popis utvrđenih nedostataka u slovenskom zakonodavstvu vezanom za odgovornost za sprječavanje ili sanaciju štete na okolišu“) već smo dijelili s PIC-om tijekom projekta jer vjerujemo, da su mnoge lekcije važne i korisne za njihov napor i rad. Posebno ističemo organizaciju »**Justice and Environment**«, čiji je PIC član. »**Justice and Environment**« djeluju i na području zaštite okoliša, okupljajući predstavnike 14 europskih zemalja. U suradnji s raznim nevladinim organizacijama, skreće pozornost na nedostatke EU i nacionalnog prava u državama članicama EU.

PIC, »**Justice and Environment**« su upoznati s projektom EcoLex Life od njegovog početka. Dr. Sandor Fulop, predstavnik mađarske nevladine organizacije EMLA (Udruženje za upravljanje okolišem i pravom), također član PIC-a za pravdu i okoliš, sudjelovao je na prvoj međunarodnoj konferenciji projekta EcoLex Life koja se održala 22. svibnja 2018. godine. Već tada smo razmjenjivali iskustva i lekcije iz područja odgovornosti za okoliš, a kasnije smo kontaktirali i koordinatora organizacije »**Justice and Environment**« go. Csabo Kiss, s kojom smo dijelili slovenske prakse u području ekološke odgovornosti. Sa gospodom dr. Sandor Fulop upoznali smo se i na 6. radionici zainteresovanih strana ELD-a, koju je Europska komisija organizirala u Bruxellesu 5.3.2019. U izlaganju rada organizacije »**Justice and Environment**« na području ekološke odgovornosti uključena je analiza slovenskih slučajeva štete na okoliš.

Kako se ove organizacije zalažu za iste ciljeve kao i projekt EcoLex Life, također vidimo veliki potencijal za buduću suradnju ili za replikaciju ili nadogradnju rezultata projekta EcoLex Life od strane PIC-a i strane »**Justice and Environment**«.

U okviru projekta EcoLex Life sastavili smo popis nedostataka slovenskog uređenja sustava odgovornosti za okoliš s konkretnim prijedlozima poboljšanja, kao i neke druge negativne aspekte zakonodavnog i organizacijskog uređenja ostalih područja zaštite okoliša. Projekt je također detaljnije pregledao Direktivu o odgovornosti za okoliš (Environmental Liability Directive - ELD) i uočio utvrđene slabosti (vidi Prilog 2). To može biti izvrstan izvor za daljnje razmatranje i djelovanje PIC-a i »**Justice and Environment**«. Njihov glavni cilj je kroz zakonske postupke postići promjene u zakonodavnim aktima i povećati zaštitu okoliša na višu razinu (uključujući sustav odgovornosti za okoliš, koji još nije u potpunosti implementiran u državama članicama EU-a).

2. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Republike Hrvatske

S hrvatskim Ministarstvom okoliša i energetike bili smo u kontaktu od samog početka projekta jer je situacija u pogledu svijesti i uspjeha primjene Direktive o okolišnoj odgovornosti u oboje zemlje slična, postoji i potreba za dodatnim usavršavanjem zaposlenika u nadležnim nacionalnim tijelima i boljim prepoznavanjem ekološki rizici od strane profesionalnih subjekata. Predstavnici hrvatskog Ministarstva pridružili su nam se i na prvoj međunarodnoj konferenciji projekta EcoLex Life na kojoj smo razmijenili iskustva i otkrili, da bi se rezultati projekta mogli ponoviti i u Hrvatskoj. Predstavnici hrvatskog Ministarstva također su izrazili interes za međusobnu suradnju tijekom projekta EcoLex Life.

U siječnju 2019. predstavnici hrvatskog Ministarstva prisustvovali su trodnevnoj specijaliziranoj radionici o ekološkoj odgovornosti EcoLex-a namijenjenoj prvenstveno zaposlenicima državnih tijela i institucija iz područja zaštite okoliša. Nakon radionice izrazili su interes za daljnju suradnju i razmjenu informacija.

S ciljem promicanja prijenosa rezultata i naučenih lekcija iz projekta EcoLex Life u Hrvatsku, u veljači 2019. godine projekt EcoLex Life predstavljen je i na LIFE konferenciji „Rezultati i prednosti LIFE projekata“ u organizaciji hrvatskog Ministarstva okoliša i energetike u Zagrebu. Sudjelujući na konferenciji, potencijalnim prijaviteljima prezentirali smo nove LIFE projekte uvida u EcoLex Life projekt, koji bi mogao biti osnova za novi projekt umnožavanja ili nadogradnje rezultata projekta EcoLex Life u Hrvatskoj.

Budući da je hrvatsko ministarstvo još uvijek zainteresirano provoditi dodatne akcije / projekte na području ekološke odgovornosti, to bi trebalo dodatno naglasiti u strategiji, jer smatramo, da je to jedan od najvažnijih potencijalnih prenositelja nalaza i rezultata projekta EcoLex Life u inozemstvu.

3. Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja Republike Slovenije

Na kraju projekta EcoLex Life Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja poslalo nam je pismo podrške, ističući pozitivan utjecaj projekta EcoLex Life na regulatorno uređenje i svijest u području ekološke odgovornosti. Također su pozdravili naše prijedloge i komentare pripremljene na nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša (EVA prijedlog: 2019-2550-0049) i dokument "Popis utvrđenih nedostataka u slovenskom zakonodavstvu koji se odnose na odgovornost za sprečavanje ili sanaciju šteta u okolišu." Objasnili su i zašto još uvijek nisu uključili naše prijedloge u zakon. Zbog nužnosti reguliranja površine otpada, ministarstvo je u 2019. izradilo izmjenu i dopune Zakona o zaštiti okoliša (ZVO-1), koji se uglavnom odnosi na proizvođačeve proširene odgovornosti i sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova. Kako je opseg svakog amandmana ograničen, ministarstvo još nije stupilo u poglavlje V.a ZVO-1 (Odgovornost za sprečavanje ili otklanjanje štete na okolišu), ali je sigurno svjesno potrebe za izmjenama unutar ovog dijela zakona. U tu svrhu već su pripremili nacrt revizije Zakona o zaštiti okoliša - ZVO-2, u kojem će pažljivo ispitati sve prijedloge podnesene u okviru projekta EcoLex Life, pregledati Uredbu o vrstama mjera sanacije štete na okolišu (SL RS, br. 55/09), Pravilnik o detaljnim kriterijima za utvrđivanje štete na okolišu („Narodne novine RS“, br. 46/09) propisi kojima se utvrđuju standardi kvalitete tla, voda i staništa i zaštićenih vrsta i drugi zakoni sa stajališta sprečavanja i saniranja štete na okolišu staništa i zaštićenih vrsta, tla i vode (Zakon o zaštiti prirode, Zakon o vodama, Zakon o šumama ...). Prijedlozi i komentari projekta EcoLex Life poslužit će kao osnova za pripremu promjena, a zbog dubinskih analiza stanja primjene sustava ekološke odgovornosti u Sloveniji projektom EcoLex Life procjenjuju, da će te promjene biti više nego što su prvobitno očekivane.

4. Oikon d.o.o. - Institut primijenjene ekologije (Inštitut za uporabno ekologiju)

Oikon d.o.o. - Institut za primijenjenu ekologiju iz Zagreba (Republika Hrvatska) pruža podršku održivom razvoju provođenjem procjena utjecaja na okoliš, izradom planova upravljanja okolišem i procenom prihvatljivosti intervencija na Natura 2000 područjima u Republici Hrvatskoj za sve vrste projekata razvoja kopna i mora. Također ima veliko iskustvo rada sa vodećim razvojnim agencijama i međunarodnim financijskim institucijama (EU / EuropeAid, Svjetska banka, EBRD, EIB, KfW, UNDP, WWF, GEF i NATO).

Oikon d.o.o. trenutno priprema novi projekt »Fighting Environmental Crime in Croatia: 1st National Country Report«, čiji je cilj podizanje svijesti o ekološkom kriminalu u Hrvatskoj i poboljšavanje provedbe Direktive 2008/99 / EZ Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša kaznenim pravom. Žele dovršiti projekt u sklopu LIFE inicijative, a pozvani su na sudjelovanje i Tax-Fin-Lex d.o.o. kao uspješan promotor projekta EcoLex Life. Zadovoljstvo nam je bilo pozitivno odgovoriti i namjeravamo

raditi s predstavnicima tvrtke Oikon d.o.o. nadalje definirati našu ulogu projektnog partnera i u kojoj mjeri se rezultati projekta EcoLex Life prenose i nadograđuju na područje primjene Direktive 2008/99 / EC Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša kaznenim pravom. U tu svrhu istražiti ćemo posebno uslugu EcoClipping i metodologiju baze podataka o zakonodavstvu o okolišu, uz studije slučaja i sudsku praksu, kao i mogućnost prijenosa sadržaja izravno povezanih sa sustavom odgovornosti za okoliš, budući da se često događa s kaznenim djelima protiv okoliša, prostornog i prirodnog vlasništva. Također na štetu okolišu, te prema tome, osim kaznene odgovornosti inicijatora, postoji i administrativna i okolišna odgovornost. Vjerujemo, da ćemo prijenosom i prilagodbom alata EcoLex, hrvatskom nacionalnom zakonodavstvu dati značajan doprinos u podizanju svijesti o propisima koji uređuju zaštitu okoliša u Hrvatskoj i stvarnom stanju ili učinkovitosti borbe protiv kriminala u okolišu.

5. Ostale države članice EU

Jedan od najznačajnijih događaja u vezi s mogućnošću repliciranja EcoLex Life projekta bilo je sudjelovanje u »21. Stručni sastanak predstavnika država članica odgovornih za provedbu Direktive o okolišnoj odgovornosti, koja je 4. ožujka 2019. zaključena u Bruxellesu. Ovo je godišnji sastanak koji organizira Europska komisija kako bi okupio odgovorne za uspješan prijenos i provedbu Direktive o okolišnoj odgovornosti u državama članicama EU-a. Predstavници Europske komisije iznijeli su svoj prethodni rad na Direktivi o okolišnoj odgovornosti za 2017. i 2018. godinu, a također su predstavili predložene izmjene u sadržaju same Direktive. Projekt EcoLex Life odigrao je važnu ulogu na sastanku, jer smo predstavili predstavnicima država članica EU što se sve može postići kroz LIFE projekte. Predstavili smo i stanje svijesti o odgovornosti za okoliš u Sloveniji, te rezultate ankete provedene među sudionicima specijaliziranog trodnevnog radionice s inozemnim stručnjacima Instituta za odgovornost za okoliš u siječnju 2019. Rezultati ovog istraživanja otkrili su slabosti u provedbi Direktive o okolišnoj odgovornosti u Sloveniji i podsjetili predstavnike država članica na potencijalne zamke u reguliranju odgovornosti za okoliš na nacionalnoj razini. Predstavници Europske komisije ocijenili su projekt primjerom dobre prakse i pozvali su sve države članice da razmotre ponavljanje rezultata projekta EcoLex Life u svojoj zemlji.